

Xalq TV-nin müsahibləri

“Azərbaycan ruhumuzun Vətənidir”

Türkiyə irəvanlıları və borçalıları redaksiyamızın qonağı oldular

Xalq TV-nin budəfəki qonaqları qardaş Türkiyədən gələn “irəvanlılar” idilər. Ötən əsrin 20–30-cu illərində erməni millətçilərinin zülmündən cəlayi-vətən olmuş İrəvan xanları nəslinin davamçıları Türkiyəyə pənah aparıblar. O zaman qırmızı repressiyadan xilas ola bilən bu insanlar qardaş ölkənin müxtəlif bölgələrində məskunlaşmışlar. Harada yaşamalarından asılı olmayaraq, doğma yurd yerlərindən didərgin düşən irəvanlıların qəlbində Vətən həsrəti illər uzununu köz bağlayıb.

İrəvan xanları soyundan olan Türkiyə–Azərbaycan Dostluq Dərnəkləri Federasiyasının başkanı, Avropa Azərbaycan Dərnəkləri Federasiyasının qurucusu Seyfəddin Ayakyay, Türkiyə Dostluq Dərnəkləri Federasiyasının başkanı, Qars millət vəkili Aziz Kaykısız, Manisa Azərbaycan Kültür Evinin başkanı yardımçısı Kaffer Hangül bir neçə gündür Azərbaycanın qonağıdır. Onların sırasındakı Məsimoğlu İmaməlinin nəvələri – 30-cu illərdə Borçalı mahalının Fəxrli kəndindən Qarsa köç etmiş, hazırda Manisa şəhərində yaşayan

uğurlarını hər zaman bayram edirik, çünki heç bir qüvvə Vətəni bizdən ayıra bilməz. Harada yaşayırsınızsa, fərq etməz, Azərbaycan sevdalıyıq, irəvanlıyıq. Qədimimizlə yaşayırıq. Azərbaycanın dövlət rəhbəri İlham Əliyevin 44 günlük Vətən müharibəsində Ali Baş Komandan kimi tarixə Zəfər gününü yazmasını bütün Türkiyə bayram etdi. Bu gün də xoş məramla Azərbaycan gəlmişik.

Növbəti müsahibimiz Manisada yaşayan Azərbaycan Kültür Evinin başkanı Seyfəddin Ayakyaydır. Seyfəddin bəy əsli, soy-kö-

ağladan bir acı vardı: Vətən, torpaq, İrəvan həsrəti.

Bu gün Azərbaycana böyük bir sevgi ilə gəlmişik. Üreyimiz dağa dönüb. Prezident İlham Əliyevin çıxışlarını diqqətlə dinləyirik. Türkiyə – Azərbaycan qardaşlığının zirvələr fəth etməsinə xeyir-duamızı əsirgəmirik. Səmimi qəbula, ürək sözlərimizi Azərbaycan xalqına çatdırmağımıza yaratdığı imkana görə redaksiya rəhbərliyinə minnətdarlığımızı bildiririk. Üreyimiz sözdə doludur, danışıqca qurtarmaz. Öyüncümüz odur ki, biz irəvanlıyıq, o kökü, o soyu yaşadıyıq.

Manisa Azərbaycan Kültür Evinin başkanı yardımçısı, irəvan kökənli Kaffer Hangül də ata-babalarının yurd həsrətindən yanğı ilə danışıdı:

– Mənim də babalarım İrəvanlıdır. Fəxrlə deyirəm, mən irəvanlıyam. Bilirsinizmi, bura gələndə atama dedim ki, Azərbaycana gedirəm. Dədəm kövrəldi, mən də onun göz yaşlarına dözməyib ağladım, indi də özümü saxlaya bilmirəm.

– Bizi də kövrətdiniz ...

– Bəli, İrəvan bizim ailəmiz üçün qürbətdə qalan Vətəndir, nisgilibizdir. Babam hər zaman söylər bunları: unutmayın, Siz irəvanlısınız. Qanımıza, canımıza işləyib bu sözlər. Ona görə də mən həyəcənsiz danışa bilmirəm. Azərbaycan mənim vətənimdir, onun yolunda ölməyə belə hazırıq. Bu gün Bakıya doyunca baxdım. Milsiz bir şəhərdir. Burada keçirilən Türkiyə–Azərbaycan qardaşlığına həsr olunmuş növbəti məclisin iştirakçısıyam. Jurnalistlər, diaspor nümayəndələri Azərbaycan–Türkiyə qardaşlığı naminə birlik nümayiş etdirirlər. Çox istərdik ki, sizin Xalq TV ilə əlaqələrimizi gücləndirək. İrəvanla bağlı hazırladığımız videomaterialları sizə göndərəcəyik. Bu çox vacibdir. İrəvanın tarixi keçmiş, erməni daşnak-

larının zorla ora yerləşdirilməsi ilə bağlı sizin verdiyiniz bilgilərə ehtiyacımız var, ona görə də Xalq TV ilə əməkdaşlıq etmək istəyirik.

– İrəvanlılarla birgə bu səfərdə Bakıya qonaq gələn daha bir həmvətənimizlə də söhbət etdik. Manisa Azərbaycan Kültür Evinin təşkilat başkanı Yalçın Taşdemir əslən Borçalı mahalının Fəxrli kəndindədir. O, Qarsda doğulub. 1934-cü ildə dədə-babaları Ağrıya, sonra isə Qarsa gedib orada yurd salıblar.

– Mənim babalarım Borçalı mahalının Fəxrli kəndində yaşayıblar. 1934-cü ildə yurd yerlərini tərk etməyə məcbur olub, Ağrıya üz tutublar. Babalarımın evini sovet hökuməti dövlətin ixtiyarına keçirib. Həmin mülkü Fəxrli kənd orta məktəbi üçün inzibati binaya çeviriblər. Atam hər zaman qaçqın düşmələrindən danışar, yurd yerlərinin həsrətini çəkərdi. Bizim nəsil Məsimoğlu İmaməlinin – babamızın adı ilə tanınıb.

Azərbaycanı, Borçalını görmək hər birimizin istəyi olub, çünki bizim dədələrimiz bu torpaqlarda doğulublar. İnsan Vətəni unuda bilermi? Əsla! Biz də bu məhəbbətlə böyüdük. Canımızla, qanımızla Azərbaycana bağlandıq. Bir neçə gündür ki, Bakıdayıq, ruhumuzun Vətəninə qovuşmuşuq. Türkiyə – Azərbaycan qardaşlığının daim zirvədə qalması üçün hamımız əl-ələ verib çalışmalıyıq.

Azərbaycanla Türkiyə bir bədəndə iki candır. Ona görə də birliyimizi, diriliyimizi qorumalıyıq. Xalq TV bizə bu gün qapılarını açdı, üreyimizdəkiləri söylədik, xalqımıza dediklərimizlə rahatlıq tapdıq.

– Yurda, soy-kökə belə bağlılığınız bizi də qürurlandırır, məmnun etdi. “Xalq qəzeti”ndə, Xalq TV-də ortaqlaşdıqla bir yerdə olacağıq.

Söhbəti apardı: Kəmalə ABDİNOVA

Vəli Taşdemiroğlunun övladları Yalçın bəy və Ahmet Demirci dədə-baba torpaqlarını ziyarət etməyə gəliblər.

Əvvəlcə irəvanlı qonaqlarımızın ağsaqqalı, Qars millət vəkili, Türkiyə – Azərbaycan Dostluq Dərnəkləri Federasiyasının başkanı Aziz Kaykısız dinlədik:

– Vətən sözündən müqəddəs kəlam yoxdur. Qarsda doğulsam da, hər zaman özümü irəvanlı bilmişəm. Dədəm İrəvanda başlarına gətirilən müsibətləri bizə danışar, hönkür-hönkür ağlayardı. Qarsda irəvanlılar çoxdur. Yadımdadır, dədəm onları başına yığıb Vətəni dağındandı, dağındandı, təbiətindən, gözəl insanlarından söhbət açırdı. O, İrəvanı çox görmək istəyirdi, amma nəsib olmadı. Sovetlər vaxtında yollarımız bağlı idi. İndi sevinirəm ki, Azərbaycana rahat gəlib-gedə bilirik.

Qarabağ torpaqları işğal olunanda içimiz qan ağlayırdı. 44 günlük möhtəşəm qələbənin sevincini isə sizinlə birgə yaşadım. Azərbaycanın

kü barədə öyüncü söz açdı:

– Mənim əslim, köküm İrəvan xanlarından biri olan Hüseynqulu xanın şəcərəsi ilə bağlıdır. Babam xan nəslindəndir. Hüseynqulu xanın qardaşı İlyas xanın oğlu Muxtarın oğluyam. Mən də Qarsda doğulmuşam. Evi-mizdə İrəvan kəlməsi eşitdiyim gündən öyrənmişəm ki, nəslimiz-nəcəbətimiz İrəvandan gəlməkdir. Hətta dədəmin necə yanlıq ah çəkməsinə, həsrətli gözlərinə baxanda içim göynəyirdi.

Dədəm deyirdi ki, 1917-ci ildə ermənilər başımıza elə bir faciə gətirdilər ki, dağları aşı-aşa gəlib Qarsa çatdıq. Bir əmim yolda həlak oldu. Qohumlarımızın çoxu yollarda qaldı, zülm ərsə qalxdı. Qadınlar, qız-gəlinlər vəhşi ermənilərin süngüsü ilə tələf oldular. O illərdəki müsibəti yazmaq, söyləməklə qurtarmaz. Atama dədə deyirdik. Dədəm ölənin gününə qədər “İrəvanı bir daha görə bilməyəcəyəmmi?” – deyib göz yaşını tökdü. Xan oğlu atamı